

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g.4-1, LT-01108 Vilnius. Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

J. E. Lietuvos Respublikos Prezidentui
Gitanui Nausėdai

2021-04-22 Nr. S-60

DĖL MAŽOSIOS LIETUVOS HERBO

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba), remdamasi Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymu, siekia, kad visi Lietuvos etnografiniai regionai turėtų heraldinius ženklus – herbus ir vėliavas. Keturi regionai (Žemaitija, Suvalkija (Sūduva), Dzūkija (Dainava) ir Aukštaitija) jau turi su Lietuvos heraldikos komisija (toliau – LHK) suderintus herbus ir vėliavas. Tarybos iniciatyva dar 2014 m. pradėtas kurti ir Mažosios Lietuvos etnografinio regiono herbas. Šiuo tikslu Tarybos padalinys Mažosios Lietuvos regioninė etninės kultūros globos taryba (toliau – Mažosios Lietuvos taryba) dėl heraldikos simbolių organizavo ne vieną atvirą diskusiją su regiono mokslo institucijomis, meno, istorijos, etnokultūros žinovais ir visomis regiono savivaldybėmis (Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Neringos, Jurbarko, Tauragės rajono, Pagėgių ir Šilutės). 2015 m. gegužės 30 d. regiono savivaldybių merai pasirašė Kultūrinio bendradarbiavimo sutartį, kuria įsipareigojo sujungti regiono kultūrinės idėjas ir finansinius išteklius kuriant šio etnografinio regiono heraldiką. Iš savivaldybių atstovų buvo sudaryta darbo grupė, kuri apibendrino visus gautus siūlymus, įvertino Klaipėdos universiteto (toliau – KU) mokslininkų parengtą istorinę medžiagą ir 2017 m. pasirinko herbui pagrindinį, geriausiai atspindintį šio regiono savitumą simbolį – briedį. Šiam pasirinkimui pritarė regiono savivaldybių merai, todėl siūlymas kurti Mažosios Lietuvos herbą su briedžio simboliu netrukus buvo pateiktas LHK.

Deja, iki šiol tęsiasi bevaisės diskusijos su LHK, kuri briedžio simbolį nuolat atmeta tvirtindama, kad šio gyvūno atvaizdą Antrojo pasaulinio karo metais naudojo viena iš nacistinės Vokietijos karinių divizijų. Nepaisant to, kad 2020 m. sausio mėn. LHK buvo pateikta nauja išsami KU mokslininkų studija apie briedžio ženklo naudojimą Mažosios Lietuvos istorijoje, paneigianti nacistinę briedžio simbolio kilmę regione, LHK savo nuomonės nepakeitė.

Taryba atkreipia dėmesį, kad Mažosios Lietuvos atstovų pasirinkimas dėl herbo simbolio yra pagrįstas net dviem mokslinėmis šio krašto heraldikos studijomis, kurios liudija, jog briedžio

simbolis turi ypatingą reikšmę Mažosios Lietuvos kultūriniame gyvenime ir istorijoje. Tarybos įsitikinimu, briedžio simbolika pati savaime negali būti sutapatinta su jokių politiniu režimu ir neturėtų būti interpretuojama kaip žeidžianti ar nekorektiška.

Taryba taip pat atkreipia dėmesį, kad Mažosios Lietuvos atstovų pasirinktas herbo simbolis puikiai dera su kitais Lietuvos etnografinių regionų herbų simboliais. Visuose etnografinių regionų herbuose yra naudojamos gyvūnų figūros: Žemaitijos herbe yra pavaizduota meška, Dzūkijos (Dainavos) herbe vaizduojamos lūšys (skydininkai), Aukštaitijos – žirgas, Suvalkijos (Sūduvos) – tauras. Mažosios Lietuvos atstovų pasirinkimas dėl regiono herbo simbolio atliepia LHK duotą rekomendaciją – formuoti darnią Lietuvos Respublikos heraldikos sistemą.

Tarybos įsitikinimu, mokliškai pagrįsta ir apibendrinta etnografinio regiono vietos bendruomenių nuomonė turėtų būti vienas iš pagrindinių veiksnių kuriant vietos heraldinius ženklus. Taryba ketina pateikti siūlymą Lietuvos Respublikos Seimui šią nuostatą įtvirtinti Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatyme.

Taryba prašo J. E. Prezidentą palaikyti Mažosios Lietuvos tarybos poziciją diskusijoje su LHK. 2023 metais švęsime Mažosios Lietuvos prisijungimo prie Lietuvos šimtmetį. Norėtusi, kad šios šventės proga etnografinis Mažosios Lietuvos regionas jau turėtų savo herbą.

Pagarbiai

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

Tarybos nariai:

dr. Rūta Žarskienė, dr. Rasa Paukštytė-Šaknienė, Jonas Rudzinskas, Jonas Vaiškūnas, Juozas Šorys, Nijolė Balčiūnienė, prof. dr. Daiva Vyčiniene, prof. dr. Lina Petrošienė, Kristina Kuprytė, Gita Šapranauskaitė, dr. Loreta Sungailienė, Sandra Daugirdienė, Vaida Kasparavičienė, Zita Mackevičienė, Ona Drobelenė, Rima Vasaitienė, Virginijus Jocys, Vilma Griškevičienė.